

Doporučení ÚOOÚ č. 02/2024 k postavení pověřenců pro ochranu osobních údajů ze dne 1. srpna 2024

V poslední době Úřad pro ochranu osobních údajů zaznamenal z více stran narůstající trend omezování úvazků, případně dokonce rušení pozic pověřenců pro ochranu osobních údajů, v institucích samosprávy a státní správy, včetně škol, muzeí, kulturních institucí a úřadů, a jejich nahrazování externí službou.

Úřad považuje tento trend za alarmující, a to především z toho důvodu, že pověřenci hrají zcela zásadní úlohu při realizaci ochrany osobních údajů jako základního práva zakotveného v čl. 7, 10 a 13 Listiny základních práv a svobod i v čl. 8 Listiny základních práv EU.

Pověřenec je osoba a funkční role, která povinně nebo dobrovolně působí u správce a zpracovatele osobních údajů a plní obecným nařízením stanovené úkoly. Hraje tedy klíčovou roli při prosazování ochrany osobních údajů v rámci organizace a pomáhá při realizaci a dodržování zásad zpracování údajů, práv subjektů údajů, záměrné a standardní ochrany osobních údajů, vedení záznamů o činnostech zpracování, zabezpečení zpracování a ohlašování a oznamování případů porušení zabezpečení osobních údajů. Podílí se na vyřizování žádostí a stížností subjektů údajů, vypracování posouzení vlivu na ochranu osobních údajů, návrhů smluv a jejich vyjednávání, definování procesů ochrany osobních údajů i na rozhodování o zpracování a zajištění jeho zákonnosti. Pověřenec funguje rovněž jako kontaktní místo pro subjekty údajů, kontaktní místo pro komunikaci s Úřadem, poskytuje poradenství v záležitostech ochrany osobních údajů, školení zaměstnanců, případně plní další úkoly spojené s ochranou osobních údajů.

Právě otázce, jakým způsobem se daří v praxi členských států výše uvedené komplexní úkoly pověřenců realizovat v praxi, se mj. věnovala koordinovaná dozorová akce CEF 23 (Coordinated Enforcement Framework), provedená v roce 2023 pětadvaceti dozorovými úřady pod koordinací Evropského sboru pro ochranu osobních údajů. Do šetření se zapojil i Úřad pro ochranu osobních údajů, který se zaměřil na subjekty státní správy a oslovil všech 14 ministerstev formou dotazníku, přičemž bylo zjištěno, že existují významné rozdíly v podmínkách, které vytváří pro řádné plnění úkolů pověřence jednotlivá ministerstva.

Jedním z důležitých závěrů zprávy o výsledcích tohoto výzkumu, která byla Sborem přijata 16. ledna 2024, je zjištění, že sdílení pověřence více organizacemi, stejně jako omezování úvazků pověřenců jsou jevem, kterému musejí ve větší či menší míře čelit všechny členské státy.

Zároveň Evropský sbor ve své zprávě varoval, že uvedené sdílení pověřence více organizacemi stejně jako omezování úvazků pověřenců mohou v důsledku způsobit nedostatek zdrojů pro naplnění komplexních úkolů pověřence. Přičemž nejde jen o to, že pověřenec nemá dostatečný časový prostor na řešení svých úkolů. Nedostatek zdrojů je systémově svázán i s dalšími nedostatky, které brání efektivnímu plnění pověřeneckých úkolů, takže ruku v ruce se sdílením pověřence a s omezováním úvazků přichází nedostatečná kvalifikace pověřenců, nedostatečná znalost prostředí a procesů organizace, nedostatečné zapojení do záležitostí spojených se zpracováním osobních údajů a nedostatečná znalost konkrétních okolností zpracování, případně zahrnutí pověřenců jinými úkoly, které mohou vést ke střetu zájmů. V důsledku pak povědomí a dodržování předpisů v jednotlivých organizacích zůstává na nízké úrovni.

Úřad sdílí obavy Evropského sboru prezentované v závěrečné zprávě a považuje jak omezování úvazků pověřenců, tak i rozšiřování institutu sdílených pověřenců za rizikové faktory, které mohou ohrozit řádný výkon funkce pověřence osobních údajů, a v důsledku vést k nesprávné aplikaci zásad obecného nařízení o ochraně osobních údajů v jednotlivých organizacích.

Úřad by chtěl proto apelovat na všechny správce a zpracovatele jak ve veřejném, tak v soukromém sektoru, na které se vztahuje povinnost jmenovat pověřence pro ochranu osobních údajů, aby při analýze fondu pracovní doby a nákladů spojených s pracovním nasazením pověřenců ve vlastním zájmu pečlivě vážili a nepodceňovali náročnost úkolů kladených na pověřence ve vztahu k požadované komplexní znalosti konkrétních okolností spojených se zpracováním osobních údajů i s vlastním provozem jejich organizace. Je třeba mít na paměti, že pokud správce dostatečným způsobem nezajistí roli pověřence v rámci organizace, může dojít i k porušení obecného nařízení, konkrétně čl. 37, 38, 39.